

Fornleifakönnun á lóð Hamarsgötu 6-8, Seltjarnarnesi

Lísabet Guðmundsdóttir og Grace Marie Cesario
2020

FS798-20211

Rannsóknarnúmer

20202006-0008

ÞJMS númer

2020-25

Stutt lýsing rannsóknar

Rannsóknin fólst í að kanna hvort mannvistarleifar við nýbyggingu á Hamarsgötu 6-8 á Seltjarnarnesi. Tveir skurðir voru grafnir að vestanverðu og norðaustanvegin við grunninn.

Tegund rannsóknar

Framkvæmdarannsókn

Staðsetning

Hamarsgata 6-8, Seltjarnarnes

GPS hnit

A: 354712 N: 408300

Rannsóknartími

03.06.2020

Leyfishafi

Lísabet Guðmundsdóttir

Fjöldi starfsmanna

2

Forsíðumynd

Lísabet Guðmundsdóttir grefur frá steinhleðslu við suðausturhluta ljóðarinnar

(Myndataka: Grace Marie Cesario)

Fornleifastofnun Íslands 2019 Bárugata 3
101 Reykjavík
Sími: 551 1033

Netfang: fsi@fornleif.is Heimasíða: www.instarch.is

Efnisyfirlit

EFNISYFIRLIT	3
INNGANGUR	4
AÐFERÐIR	4
NIÐURSTÖÐUR	5
Skurður 1	5
Skurður 2	6
Steingrunnur	8
NIÐURSTAÐA	9
HEIMILDASKRÁ	10
LJÓSMYNDASKRÁ	11

Inngangur

Vegna byggingaframkvæmda á lóð Hamarsgötu 6-8 fór Minjastofnun fram á fornleifakönnun við húsgrunn hins nýja húss. Samkvæmt umsögn MÍ, er umræddur reitur innan heimatúns Lambastaða og ljóst að miklar líkur eru á að minjar séu þar að finna. Vegna röð mistaka fór ekki fram fornleifakönnun áður en framkvæmd hófst og var búið að rífa eldra hús og steypa fyrir grunni þess nýja.¹ Þann 28.05.2020 hafði Eiríkur Arnarson, byggingarstjóri verkefnisins samband við Fornleifastofnun og fól stofnuninni verkið. Markmið rannsóknarinnar var að kanna hvort mannvistarleifar hefðu varðveist við jaðar grunnsins. En samkvæmt fornleifaskráningu var bæjarhóll Lambastaða um 40 m N við framkvæmdarsvæðið en framkvæmdarsvæði þar sem áður var kálgarður (GK 221:017).² Rannsókn hófst 03.06.2020 og lauk samdægurs. Lísabet Guðmundsdóttir, stjórnaði rannsókn á vettvangi en auk hennar vann fornleifafræðingurinn Grace Marie Cesario að rannsókninni.

Mynd 1: Staðsetning rannsóknarsvæðis. (Loftmynd: Loftmyndir ehf.)

Aðferðir

Skurðir voru grafnir með vélgröfu, snið voru teiknuð í skalanum 1:20 ef mannvistarleifar voru varðveittar. Skurðir voru mældir upp með Trimble GeoExplorer 6000 og gögn leiðrétt í pathfinder með um 1m nákvæmni. Allar mælingar í Isnet93 kerfinu.

¹ Bréf frá Minjastofnun Íslands til Seltjarnarnesbæjar 26. Maí 2020 – MÍ202005-0018/6.09/5112

² Elín Ósk Hreiðarsdóttir, Rúnar Leifsson. 2006. Fornleifaskráning á Seltjarnarnesi. Fornleifastofnun Íslands. Reykjavík. FS305-05221

Niðurstöður

Í heild voru grafnir tveir skurðir að auki var hreinsað frá steinhleðslu syðst á lóðinni.

Mynd 2: Staðsetning skurða á lóð Hamarsgötu 6-8, húsið sem þarna stendur hefur verið rífið og nær hinn nýi húsgrunnur yfir báðar lóðir, þ.e. frá skurði 1 til skurðar 2. (Loftmynd: Loftmyndir ehf.)

Skurður 1

Skurður 1 var grafinn við norðvesturhluta grunnsins, skurðrðurinn var 2x0,5m á lengd og breidd og var dýpt um 1,1m. Engin ummerki fundust um mannvist í skurðinum, vestur snið skurðsins var hreinsað, jarðvegur var frekar einsleitur, brún sendin leirkennd mold. Neðst í skurðinum var komið niður á sjávarmalarkamb.

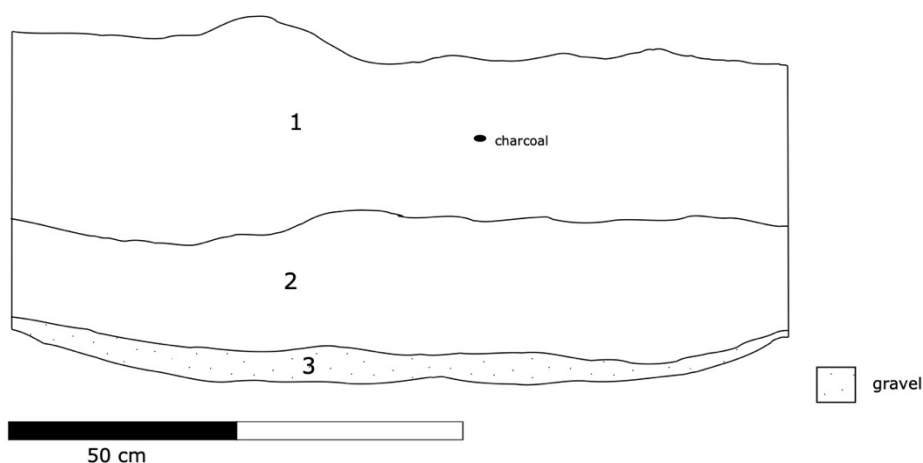
Mynd 3: Skurður 1, vestur snið skurðsins, engin ummerki um mannvist var að finna í laginu. (Mynd tekin í V)

Skurður 2

Skurður 2 var grafinn meðfram húsgrunni hins nýja húss að austanverðu. Skurðurinn var um 2 m á lengd, 0,5 m á breidd og dýpt um 1,1 m. Líkt og í skurði 1 var afar svipaður jarðvegur í sniðinu fyrir utan að einstaka kol ásamt brenndum beinum, nútíma leirker og gler fundust í mannvistarlagi [1]. Glerið og keramikbrotið virðast vera frá síðastliðnum 50 árum en koladreifin kann að vera frá tíð Lambastaða.

Mynd 4: Austursnið skurðar 2. Líkt og í skurði 1 var jarðvegur afar svipaður, rauðbrún mold en koladreif var að finna í efra laginu. (Mynd tekin í A)

Mynd 5: Sniðteikning af eystra sniði skurðar 2. Stærsti kolabúturinn var merktur inn á (~1cm)

Tafla 1: Lýsing jarðlaga í skurði 2.

Eining	Lýsing
1	1. Generally firm but with looser soil on top ~15-20 cm 2. mid-brown 3. clay-sand 4. Charcoal and few burnt bones, modern glass and ceramic; pebbles (~1-2 cm) 5. Average 45cm ish? 6. Boundary between [1] and [2] generally clear, but some mixing 7. Homogenous 8. construction
2	1. Firm 2. orange-brown 3. clay-sand 4. pebbles (~1-2 cm), some larger stones towards the bottom of the context 5. average 30-35 cm ish 6. Boundary between [1] and [2] generally clear, but some mixing 7. Homogenous 8. construction
3	Gravel, grey, some stones larger than 10cm, but most between ~3-7 cm

Mynd 6: Nærmynd af austursniði skurðar 2 (Mynd tekin í A)

Steingrunnur

Suðaustast á lóðinni var steinröð, grjótið var haglega unnið og var um 5 m á lengd. Í ljós kom að þeir voru hluti af verönd við húsið sem þarna stóð og reist var um 1960.

Mynd 7: Grjóthleðsla úr verönd. (Mynd tekin í S)

Niðurstaða

Við fornleifakönnun á lóð Hamarsgötu 6-8 komu ekki í ljós nein mannvirki en örlítill ummerki voru um mannvist í skurði 2 aðallega koladreif. Hinn nýi húsgrunnur er hins vegar gríðarlega stór og því er ómögulegt að segja hvort þar hafi staðið mannvirki.

Heimildaskrá

Elín Ósk Hreiðarsdóttir, Rúnar Leifsson. 2006. Fornleifaskráning á Seltjarnarnesi.
Fornleifastofnun Íslands. Reykjavík. FS305-05221

Ljósmyndaskrá

Frame	Area	Context	Direction of camera	Motive Description/ Information	Date/time	ID
DSC_0041		Skurður 1	S	Vinnumynd af gröfu og Lísabet að fylgjast með	03.06.2020	GC
DSC_0043		Skurður 1	S	Vinnusvæði	03.06.2020	GC
DSC_0044		Skurður 1	N	Vinnumynd	03.06.2020	GC
DSC_0051		Skurður 1	V	Skurður 1	03.06.2020	GC
DSC_0054		Skurður 1	V	Skurður 1	03.06.2020	GC
DSC_0056		Skurður 1	V	Skurður 1	03.06.2020	GC
DSC_0058		Hleðsla	S	Vinnumynd af Lísabet að hreins frá hleðslu	03.06.2020	GC
DSC_0060		Skurður 2	A	Skurður 2	03.06.2020	GC
DSC_0061		Skurður 2	A	Skurður 2	03.06.2020	GC
DSC_0062		Skurður 2	A	Skurður 2	03.06.2020	GC
DSC_0065		Skurður 2	A	Skurður 2	03.06.2020	GC
DSC_0069		Hleðsla	S	Hleðsla sem var við verönd frá um 1960	03.06.2020	LG
DSC_0070		Hleðsla	N	Hleðsla sem var við verönd frá um 1960	03.06.2020	LG
DSC_0071		Hleðsla	A	Hleðsla sem var við verönd frá um 1960	03.06.2020	LG
DSC_0072		Hleðsla	A	Hleðsla sem var við verönd frá um 1960	03.06.2020	LG
DSC_0073		Hleðsla	A	Hleðsla sem var við verönd frá um 1960	03.06.2020	LG

